

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Ireneusz Józef
Nazwisko: Gajos
Miejsce urodzenia: Nowa Wieś
Data urodzenia: 21-02-1950
Imię ojca: Franciszek
Imię matki: Zofia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Ireneusz Gajos był figurantem Kwestionariusza Ewidencyjnego (KE) nr 47472 założonego 11.12.1985 w związku z aktywną działalnością w NSZZ „Solidarność” oraz w duszpasterstwie robotniczym. KE był kontynuacją Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) nr 47472 kryptonim „Regler”, założonej 03.11.1981 „na zagrożenie: wspieranie osób prowadzących wrogą działalność polityczną i represjonowanych za tę działalność oraz ich rodzin” nadzorowanej przez Wydział IV Departamentu V MSW. Ireneusz Gajos został figurantem powyższej sprawy w związku z doniesieniem TW, z którego wynikało, że „w sierpniu 1981 ujawnił się jako gorący zwolennik Konfederacji Polski Niepodległej, organizował wśród pracowników Kombinatu Metalurgicznego Huta >Katowice< w Dąbrowie Górniczej grupę osób, która miała wziąć udział w przygotowanym na dzień 17.08.1981 tzw. >Marszu Gwieździstym<”. Z dalszego rozpracowania wynikało, że „próbował zorganizować komórkę KPN w Hucie >Katowice< i stanąć na jej czele. Kolportował ulotki i wydawnictwa KPN. Organizując zebrania członków >Solidarności< przekazywał zebranych informacje o celach i zadaniach KPN. Figurant jest głęboko przekonany, że działalność KPN jest pożądana i służy sprawie wyzwolenia narodowego. Cechuje go wrogość do ZSRR”.

13.12.1981 Ireneusz Gajos został internowany decyzją nr III „A”-268 KWMO w Katowicach za inicjatywę zorganizowania Koła Komitetu Obrony Więźniów za Przekonania, a także grup straży porządkowej „bojówek”. Przebywał w zakładzie odosobnienia w Strzelcach Opolskich, Zabrze, Grodkowie i Uhercach. „W trakcie pobytu w miejscu odosobnienia przeprowadzane były z nim rozmowy, z których wynika, że reprezentuje nadal wrogą postawę wobec władz partyjnych i rządowych. Jest przekonany, że idee, których jest reprezentantem zatriumfują, a >Solidarność< odrodzi się w kształcie z przed 13.12.1981”. Według charakterystyk osadzony nie chciał „prowadzić rozmów, udzielać lub potwierdzać informacji”. 10.11.1982 w zakładzie odosobnienia w Uhercach Ireneusz Gajos wraz z innymi podjął „czterodniową głodówkę solidarnościową w drugą rocznicę rejestracji NSZZ >Solidarność< na znak protestu wobec delegalizacji związku”. Nie były mu udzielane zgody na przepustki oraz oddalono prośbę żony o wcześniejsze zwolnienie. Z internowania zwolniony został 11.12.1982 decyzją nr 1909/82. Starał się o ponowne przyjęcie do pracy w Hucie „Katowice”, jednak kierownictwo Huty nie wyraziło zgody na jego powrót. Kilukrotnie przeprowadzane były z nim rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze w ramach kontroli operacyjnej. Z akt wynika, że podczas rozmów padła sugestia odtworzenia struktur KPN pod kontrolą SB, na co Ireneusz Gajos nie wyraził zgody. Poza aktywną działalnością w duszpasterstwie oraz uczestnictwie w uroczystościach religijnych „nie potwierdzono działalności figuranta, za którą można by pociągnąć go do odpowiedzialności karnej. Ponieważ jednak posiada powiązania z klerem i utrzymuje kontakty z byłymi działaczami >S< zachodzi konieczność jego dalszej kontroli w ramach kwestionariusza ewidencyjnego i przeciwdziałania ewentualnym negatywnym inicjatywom politycznym”.

KE zakończono 22.09.1989 z uwagi na „nieprowadzenie przestępczej działalności” oraz legalnej działalności NSZZ „Solidarność”. Akta złożono do archiwum pod sygn. 40104/II.

IPN Ka 230/3025 t. 1-2 (40104/II), IPN Ka 0169/1622 (40104/2) mikrofilm, IPN Ka 41/338.

Akta osobowe internowanego. Ireneusz Gajos został internowany (na podstawie art. 42 dekretu z dn. 12.12.1981 r. o stanie wojennym) decyzją nr III „A”-268 KWMO w Katowicach dnia 13.12.1981 za to „że występuje aktywnie przeciwko ustrojowi PRL”. Osadzony został w ośrodku odosobnienia w Strzelcach Opolskich, przeniesiony w dniu 19.03.1982 do Ośrodka Odosobnienia w Zabrze, w dniu 03.08.1982 do Ośrodka Odosobnienia w Grodkowie i w dniu 16.08.1982 do Ośrodka Odosobnienia w Uhercach. 11.12.1982 decyzja o internowaniu została uchylona (nr 1909/82) przez KWMO w Katowicach. W czasie internowania Komendant Ośrodka Odosobnienia w Strzelcach Opolskich sporządził notatkę służbową, według której „internowany ob. Ireneusz Gajos podczas pobytu w ośrodku odosobnienia wykazuje niewłaściwą postawę, wznosząc wrogie okrzyki wobec ustroju i Rządu PRL, śpiewa obraźliwe piosenki, prowokując innych taką postawą, wywierając presję psychiczną do nieposłuszeństwa i nieprzestrzegania porządku obowiązującego w ośrodku”.

IPN Rz 57/447.

Informacje o okresie i miejscu internowania Ireneusza Gajosa umieszczone na wykazach internowanych. Ireneusz Gajos był internowany od 13.12.1981 do 11.12.1982 w zakładach odosobnienia w Strzelcach Opolskich, Zabrze, Grodkowie i Uhercach.

IPN BU 01152/34, IPN BU 1460/1, IPN Po 161/1, IPN BU 529/23.

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) kryptonim "Lider" nr 46034, prowadzona w latach 1980-1990 przez Wydział III "A", Wydział V, Wydział V-1 KWMO/WUSW w Katowicach dotycząca kontroli operacyjnej przewodniczącego Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" w Katowicach, członka Krajowej Komisji Porozumiewawczej, członka Komisji Zakładowej przy hucie "Katowice" w Dąbrowie Górniczej i przewodniczącego zakładowego komitetu strajkowego, przewodniczącego Miejskiej Komisji Koordynacyjnej w Dąbrowie Górniczej, członka Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania. Sprawa została zakończona 28.08.1990 i złożona do archiwum do nr 40082/II. Ireneusz Gajos przechodzi w aktach jako figurant SOS kryptonim „Regler”.

IPN Ka 043/981 t. 3 (40082/II).

Sprawa Operacyjnego Rozpracowania (SOR) kryptonim "Siwy" nr prowadzona przez MUSW i RUSW w Dąbrowie Górniczej, Inspektorat II WUSW w Katowicach w latach 1986-1990. Sprawa dotyczyła kontroli operacyjnej przewodniczącego wydziałowej komisji NSZZ "Solidarność" przy Kombinacie Metalurgicznym Huty "Katowice" w Dąbrowie Górniczej. Ireneusz Gajos przechodzi w sprawie, wspomniany jest w informacjach operacyjnych jako członek reaktywowanej grupy KPN na terenie Dąbrowy Górniczej w grudniu 1987 oraz uczestnik spotkania 17.01.1988 w kościele św. Antoniego w Gołonogu. Akta sprawy zarchiwizowano pod sygn. 43986/II.

IPN Ka 048/830 t. 2 (43986/II).